

Pacte Nacional per a l'Educació
OPORTUNITAT I COMPROMÍS

DOSSIER DE PREMSA

Síntesi de les recomanacions que els grups d'experts presenten al
Govern de la Generalitat de Catalunya
(16 de juny de 2005)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Cloenda de la fase de debat públic

Una vegada conclou la fase de debat públic per assolir un pacte nacional per a l'educació, els cinc grups de treball han lliurat al Govern les conclusions, en forma de recomanacions, resultat del debat i de les reunions de treball realitzades amb representants de les diferents organitzacions i entitats de la comunitat educativa. Les aportacions fetes pel Consell Escolar de Catalunya tenen una significació especial perquè han estat fruit d'un intens treball i han aconseguit l'acord per unanimitat dels seus membres.

Amb aquest acte de lliurament es vol significar que la millora del nostre sistema educatiu i la redacció d'una llei catalana d'educació són una prioritat del Govern de la Generalitat de Catalunya. L'educació i el seu futur són –com s'ha dit a bastament– una qüestió de país. Per tant, es vol significar que les polítiques educatives comprometen no sols al Departament d'Educació sinó al conjunt del Govern de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, les polítiques educatives han de poder comptar amb el màxim consens social possible, tant pel que fa als principis que les orienten com als seus objectius generals.

Principals línies de Pacte proposades pels grups d'experts

Els grups d'experts han avançat en el seu treball mitjançant entrevistes i converses amb diferents col·lectius, institucions, organitzacions, etc. Aquest treball ha servit per modular les seves propostes inicials i per presentar un conjunt de suggeriments que, afegits a aquestes propostes, poden representar una bona base per a la confecció del document del Pacte que el Govern de la Generalitat ha de proposar als diferents agents socials i polítics.

Les línies que s'obren, segons l'opinió dels experts, són les següents:

- ❑ **Iniciar el debat per a un acord amb les famílies i amb els agents socials representatius de l'escola pública per equiparar l'oferta que es fa en els centres concertats amb la dels centres públics. En aquest sentit, pren una rellevància especial l'increment d'una hora diària d'oferta educativa en l'educació primària en tots els centres públics. L'acord sobre aquest punt implicaria, també, pactar amb els centres concertats les condicions per a la gratuïtat d'aquesta hora per als seus alumnes.**
- ❑ **Les condicions d'acord amb el professorat contenen quatre aspectes essencials: la formació inicial; l'ingrés a la funció docent; la formació permanent; i la promoció professional i les condicions en què s'ha de produir.**
- ❑ **L'acord amb les xarxes de centres pública i concertada hauria de preveure l'avenç, en un marc d'igualtat d'oportunitats i llibertat d'ensenyament, vers el servei públic educatiu integrat per tots els centres públics i concertats amb igualtat de drets i deures.** Aquest acord ha de contenir necessàriament:

- **Un impuls als centres públics per millorar-ne l'oferta** amb una proposta sobre el funcionament, l'organització i la gestió, els aspectes participatius, així com els recursos necessaris per posar-ho en pràctica. Dins el marc de

l'autonomia dels centres apareixen els diferents aspectes que s'han de tractar en aquest sentit.

- **Un compromís dels centres concertats per avançar en les propostes d'igualtat, gratuïtat i cohesió social**, de la mateixa manera que s'ha d'avançar en els compromisos de la planificació i millora del finançament dels centres sostinguts amb fons públics atenent a les necessitats del seu entorn.

- ❑ **Potenciar l'autonomia dels centres públics a partir de projectes educatius avaluable i de l'establiment amb els centres sostinguts amb fons públics d'acords triennals de millora educativa.**
- ❑ **Acordar amb les famílies i els ajuntaments les condicions per poder impulsar l'obertura dels centres més enllà de l'horari lectiu amb serveis d'acollida matinal i extensió de les activitats extraescolars.** Determinar quines són les condicions d'igualtat, coresponsabilitat, entre d'altres, que cal garantir en aquests serveis.
- ❑ **Acordar amb les famílies els programes cooperatius per als ajuts al cost dels llibres de text.**
- ❑ **Acordar amb les famílies l'impuls de la seva participació en els centres educatius. Analitzar els compromisos que comporta per a les dues parts (centre i família) el procés educatiu dels seus alumnes. Analitzar en aquest sentit el paper de les AMPA i dels consells escolars.**
- ❑ **Acordar amb els ajuntaments l'obertura dels centres al seu entorn.**
- ❑ **Acordar amb els ajuntaments la coresponsabilització en educació, crear mecanismes de cogestió i cooperació i impulsar, així, polítiques de proximitat a la ciutadania.**

Aquestes són només algunes de les propostes i suggeriments contingudes en els documents lliurats pels grups d'experts al Departament d'Educació per il·lustrar els possibles camins que ha de seguir el Pacte.

Finalment, els cinc grups d'experts consideren necessari **incrementar la despesa pública en educació** per poder dur a terme les recomanacions plantejades i, així, fer front als reptes de la Catalunya del segle XXI. En aquest sentit, els acords que es puguin prendre requeriran, com es recull a l'Acord del Tinell, aportacions econòmiques per part del Govern, de manera que el finançament del Pacte ha de ser un dels elements que caldrà posar en consideració.

Inici de la fase de negociació

S'inicia, ara, una segona fase de negociació política del Departament d'Educació amb aquestes mateixes organitzacions i entitats representatives, tant del món educatiu com dels sectors econòmics, cívics i socials, amb l'objectiu materialitzar el Pacte Nacional per a l'Educació com a expressió del compromís de la societat, la comunitat educativa i les administracions públiques de Catalunya amb l'educació.

Recomanacions dels grups d'experts

El que segueix és una relació de les recomanacions fetes pels cinc grups d'experts, ordenades per àmbits. No s'inclouen, però, les diverses consideracions que les acompanyen i que podeu trobar en el document **Recomanacions al Govern de la Generalitat de Catalunya**.

A) Professorat

Recomanacions:

- 1. La formació inicial de tots els professionals que han d'atendre les diferents etapes educatives ha de tenir el mateix nivell, amb un grau de formació bàsica i un postgrau.**
- 2. En el cas de l'educació infantil i de primària i d'adults, el grau hauria de donar als futurs mestres coneixements i criteris bàsics, tant disciplinars com didàctics, de totes les àrees del currículum, a més de coneixements psicosociopedagògics corresponents a les edats en què es vol exercir. El postgrau hauria d'incloure un any d'especialització en alguna àrea del currículum o, en el cas d'infantil, en les etapes 0-3 o 3-6, i un any de pràctiques tutelades entre l'escola i la universitat.**
- 3. En el cas de l'educació secundària, el grau es correspondria amb el d'alguna àrea de coneixement. El postgrau hauria d'incloure un any d'especialització professional en coneixements psicosociopedagògics i didàctics per impartir una àrea en l'etapa 12-18, i una segona àrea per a l'etapa 12-16, com també un any de pràctiques tutelades entre l'escola i la universitat.**
4. Des de l'inici dels estudis de grau, en el cas dels mestres, o de postgrau, en el cas de secundària, els estudis han de promoure una forta interrelació entre la teoria i la pràctica.
5. El postgrau hauria de ser un +2 en tots els casos; el darrer d'aquests dos anys seria de pràctiques tutoritzades i pagades.
6. Segons la normativa actual, la fase del concurs-oposició ha d'aconseguir seleccionar els professionals millors per exercir la seva activitat en els centres de titularitat pública. Això implica que, en el mateix disseny del concurs-oposició, hi han de ser presents tots els aspectes necessàriament inclosos en l'exercici de la funció docent. En tot cas, s'ha de posar un accent especial en els aspectes més significatius de les polítiques educatives que concreten el projecte educatiu del país. Així, la prova inherent als protocols d'accés a la funció pública, caldria que valorés de manera especial el coneixement de les competències i responsabilitats que té un docent a l'hora d'exercir la seva professió i que valorés la seva capacitat i disposició d'implicació crítica en els projectes de centre i en els projectes educatius de l'entorn. Això es podria fer a partir de programacions i propostes didàctiques

presentades pels candidats, que despleguessin simulacions o estudis de casos de projectes educatius i projectes de centre.

7. Els coneixements especialitzats d'àrea, psicopedagògics i didàctics hauran de ser valorats dins d'aquestes proves com un element necessari però no suficient per a avaluar la competència professional. En tot cas, la selecció en aquesta primera fase de concurs oposició serà condició indispensable per passar a la segona fase pràctica. El paper rellevant i significatiu que haurà de tenir la segona fase en la selecció dels millors professionals per exercir la funció pública docent farà que el nombre d'aspirants seleccionats en la primera fase normalment sigui major que el nombre de funcionaris que finalment s'hagin de seleccionar.
8. La segona fase pràctica ha de permetre contrastar les valoracions fetes sobre la competència professional de l'aspirant amb el seu exercici professional real en un centre ordinari. En aquesta fase s'haurien de contrastar tots els aspectes valorats en la fase de concurs-oposició, fent una atenció especial a la capacitat de l'aspirant per implicar-se de forma crítica en el projecte del centre al qual ha estat destinat i a la seva capacitat d'anàlisi i de cooperació en el desplegament del projecte educatiu de l'entorn.
9. Amb l'avaluació positiva d'aquesta segona fase, realitzada per la direcció del centre i per la inspecció, l'aspirant estaria en condicions d'adquirir la condició de funcionari de l'administració pública docent, amb els drets i deures inherents al futur estatut del funcionari docent.
10. Per tal d'activar aquesta avaluació del treball dels interins, el mateix interessat o, amb la seva conformitat, la direcció del centre podria sol·licitar als òrgans o serveis responsables de l'avaluació del professorat que es realitzés l'avaluació efectiva de la seva activitat professional en els aspectes que es recullen en l'accés a la funció pública docent.
11. **Els professors que hagin estat interins, que disposin d'una avaluació en els termes exposats, amb resultat positiu, i que fossin seleccionats en la primera fase del concurs-oposició, adquiririen directament la condició de funcionaris.**
12. **En un horitzó de planificació i gestió escolar on s'estableixin zones escolars 0-18 o similars, els funcionaris docents, mitjançant els concursos de trasllat ordinaris, serien adscrits a llocs de treball ordinaris d'aquestes zones, no a centres concrets.** En aquest sentit, cada curs es farien adscripcions –amb una durada mínima de tres cursos– a llocs de treball de la zona que fossin vacants, mitjançant concursos públics, presidits per representants de l'administració educativa amb competències en la zona. Aquesta adscripció es faria amb informació directa i matisada de les característiques del lloc de treball i seguint els criteris i els mecanismes establerts pel Departament d'Educació. L'adscripció es podria renovar si no canviessin les necessitats del centre i els professors no demanessin el canvi.
13. **Les comissions de servei per atendre interessos dels professionals es gestionaran com una adscripció a zona.** Dins la zona seguiran els procediments establerts per fer l'adscripció definitiva.

14. **L'adscripció del personal interí seguiria un itinerari semblant**, de forma que el professorat interí s'adscriuria, per concurs públic, a places de zona. Dins la zona, seguint els criteris i els mecanismes establerts pel Departament d'Educació, el professorat interí s'adscriuria a un lloc de treball d'un centre, amb la possibilitat de disposar d'informació directa i matisada de les característiques específiques del lloc de treball esmentat. Especialment en les substitucions a mitjà i llarg termini, s'hauria de vetllar perquè hi hagués la màxima correspondència possible entre el currículum de la persona interina i les característiques específiques d'aquest lloc de treball.
15. Així doncs, **en els seus projectes –reconeguts i avaluats per l'administració educativa–, els centres determinaran perfils professionals, en nombre limitat, que responguin a les necessitats específiques de cada projecte.** Aquestes necessitats específiques hauran d'estar adequadament justificades per part del centre i avalades per la inspecció o per l'òrgan o servei de l'administració educativa amb competències a qui s'adjudiqui l'avaluació externa del centre.
16. **Aquestes places s'oferirien a professionals docents, funcionaris o no. L'adscripció es faria a partir d'un concurs públic, presidit per representants de l'administració educativa amb competències a la zona, amb presència de la direcció del centre implicat i amb representants del professorat dels centres de la zona 0-18 o similar.** Aquesta adscripció al centre seria per un termini limitat en el temps, amb un mínim i un màxim de cursos (p.e., no inferior a 3 cursos). L'adscripció seria revisable i efectiva mentre es mantinguessin les necessitats específiques que l'haguessin justificat i no generaria adscripció definitiva ni a centre ni a zona.
17. Les comissions de serveis per atendre necessitats del servei a llocs de treball de centres docents, es consideraran com atencions a necessitats específiques dels projectes de centre i es gestionaran seguint el procediment descrit en aquest apartat.
18. Així, professionals sanitaris, treballadors socials, professionals dels serveis d'ordre o professionals vinculats a altres serveis que poden incidir en iniciatives educatives, han de poder establir col·laboracions i coordinacions estables i significatives amb els centres educatius i els seus professionals.
19. En canvi, no sembla sostenible, funcional ni operatiu que el Departament d'Educació o el titular d'un centre concertat contractin directament professionals d'aquests serveis, amb la qual cosa es reproduïen en el seu si tot un conjunt de serveis que ja existeixen i intervenen en el seu entorn. Cal que l'escola s'insereixi amb convicció en xarxes de serveis que permetin un treball multidisciplinari, transversal i més globalitzat, per tal d'afavorir el desplegament de projectes educatius de territori coneguts i reconeguts per la ciutadania.
20. **Cal fer menció a part dels serveis educatius (EAP, CRP, CREDA, CA,...) que es despleguen en els territoris.** Segurament aquests serveis hauran de precisar la seva dimensió i competències d'acord amb les necessitats que es concretin a l'hora de desplegar un nou sistema educatiu de país. En aquest sentit, sembla raonable esperar un increment del component territorial (descentralitzat)

del conjunt dels serveis educatius i, per tant, un increment quantitatiu i qualitatiu de les seves competències, una revisió de la seva organització i una adequació de la metodologia de treball per poder atendre adequadament les demandes que facin emergir l'execució en el territori de projectes de centre i projectes educatius territorials orientats cap a la innovació i la millora.

- 21. En aquest sentit i en condicions d'equiparació ja assolida**, els concerts establerts entre el Departament d'Educació i la titularitat dels centres concertats hauria de preveure que alguna part dels llocs de treball que quedessin vacants en els centres concertats fos proveïda, amb caracterització prèvia en cada cas del perfil professional corresponent, a partir de concursos públics i transparents, realitzats per comissions d'adscripció constituïdes per representants de la titularitat del centre i representants de l'administració educativa competent.
- 22. Els funcionaris docents o el professorat que hagués estat contractat en règim d'interinatge en centres de titularitat pública, haurien de poder ser candidats a aquests llocs de treball en igualtat de condicions. Hi podrien ser adscrits de forma temporal i mantenir la mateixa situació administrativa que en destinacions a centres de titularitat pública.**
- 23. Així mateix**, els professionals docents contractats per centres concertats per procediments com els caracteritzats anteriorment **podrien equiparar la seva situació laboral amb la consideració del professorat interí de l'administració pública.**
- 24. L'horari laboral de qualsevol professor ha d'incloure, doncs, unes hores bàsiques de formació permanent.** Aquestes hores s'han d'orientar fonamentalment a:
 - **la formació en relació amb els projectes d'innovació que promogui un centre, plantejats a mitjà termini.** Aquesta formació ha d'estar orientada a la dinamització de la feina i a la coordinació dels departaments i dels "cicles", de manera que, en el seu marc, es fomenti la reflexió pedagògica;
 - la formació en relació amb aspectes que un centre (o més d'un en un territori) consideri prioritaris per al bon funcionament (per exemple, caps de departament, persones a les quals s'encomanen tasques noves, millora en un tema específic, etc.).
- 25. També s'hauria de promoure que cada ensenyant pogués ampliar la seva formació fora de l'horari laboral, amb una política de beques i permisos** que incentivessin la formació a partir de:
 - cursos de postgrau o mestratges, de la participació en jornades i congressos, en escoles d'estiu, etc.;
 - participació en equips de recerca o en grups de treball orientats a la innovació.
- 26. Totes aquestes activitats haurien de ser avaluades segons la seva incidència en la transformació de la pràctica docent.**
- 27. L'establiment d'incentius professionals relacionats amb la participació en projectes de recerca a la universitat, en la formació inicial del professorat**

com a tutors o professors, o en projectes de formació permanent com a formadors. Aquestes activitats podrien comportar una disminució d'hores de docència a l'escola o un complement de sou, segons els interessos del docent.

28. Opcions com les de dedicar part de l'horari de treball a la formació inicial o permanent del professorat s'haurien de poder fer sense disminució del sou ni ampliació de l'horari laboral. Actualment, un docent que vulgui donar classes a la universitat ho ha de fer en hores extres i mal pagades. El mateix succeeix si un professor universitari vol actualitzar el seu coneixement pràctic com a ensenyant de nivells no universitaris.
29. **L'establiment de graus en la professió docent amb millores substancials en les retribucions.** En aquest cas, caldria que **s'apliquessin criteris d'avaluació relacionats amb la qualitat en l'exercici de les funcions associades a la professió i amb la capacitat d'innovar.** Això hauria d'implicar una avaluació millor de les activitats de formació permanent.
30. **Després d'uns anys d'exercici de la professió, caldria establir protocols flexibles per, a partir de la negociació, anar adaptant l'activitat del docent a les seves possibilitats reals i a les necessitats del servei.** Convé plantejar i regular la retirada progressiva dels docents de les aules a partir d'una determinada edat i, en molts casos, promoure'n la participació en tasques no estrictament de docència a l'alumnat.
31. Per tot això, cal, primer, dotar-se d'observatoris permanents per detectar i actualitzar riscos laborals específics i actuar de forma ràpida en la prevenció de cadascun. Per això, **cal l'ampliació del nombre de tècnics de salut pública dels serveis territorials.**
32. **S'han d'activar mecanismes per tal d'incloure continguts adequats a la formació inicial i permanent dels docents. També s'ha de tenir present en les polítiques educatives i en la normativa administrativa que poden afavorir el clima de relacions en el conjunt de la comunitat educativa dels centres.**
33. **S'ha de millorar el disseny de les instal·lacions escolars i una política de personal més flexible que permeti adequar llocs de treball a determinats professionals amb risc.**
34. **Així mateix, cal preveure procediments flexibles i diversos per facilitar el diagnòstic precoç de problemes de salut laboral i que permetin intervencions terapèutiques efectives que facin compatible la superació de la crisi amb una reinserció el més ràpida possible del professional a una activitat normalitzada.** A més, els tècnics de salut pública haurien d'assessorar als centres en el disseny de programes d'acollida de professionals emergents de crisis importants de salut, per facilitar una progressió adequada i efectiva cap a la normalitat professional del docent afectat.
35. En qualsevol cas, **l'administració educativa ha de disposar de mecanismes per retirar totalment o parcial el docent de la seva tasca quan les condicions de la seva salut així ho aconsellin.** Es farà a petició de la persona interessada o d'ofici quan sigui imprescindible. Especialment en aquests casos, el

procés de detecció, diagnòstic, seguiment de la teràpia i reinserció seran dirigits pel corresponent tècnic en salut pública de l'administració educativa.

- 36. L'avaluació del professorat ha de ser l'eina clau per plantejar polítiques de personal que facin possible l'estímul i el reconeixement dels treballs dels equips de centre i dels grups de professors.** Aquesta avaluació absolutament prioritària no ha de fer oblidar, però, que un sistema educatiu més autònom i flexible també reclama el reconeixement professional individualitzat, la selecció a partir de la competència específica i la promoció selectiva.
- 37. L'avaluació de grups i de persones ha de tenir com a objectiu l'estímul i el suport de la feina ben feta. Per això, l'avaluació ha de ser sempre respectuosa amb criteris de publicitat i transparència, i ha d'ajudar sobretot a trobar els millors camins per complir els objectius fixats en els projectes col·lectius i individuals.**
- 38. Fins ara, la Inspecció Educativa assumeix el control i la supervisió del sistema educatiu. Així mateix, assumeix bona part de l'assessorament i avaluació del sistema i del professorat. Probablement, caldrà continuar complementant la intervenció de la Inspecció Educativa amb la intervenció d'altres professionals** que, amb formats de contractació més flexibles i amb mecanismes d'actualització estrictament centrats en la dinamització, l'assessorament i l'avaluació, atenguin aquestes funcions. En un marc de lleialtat entre les administracions amb competències educatives i entre les diverses titularitats dels centres, aquests professionals, amb una vinculació clara al territori, hauran de facilitar la coherència global entre els projectes educatius de país, de territori i de centre, i hauran d'activar les dinàmiques innovadores i de desenvolupament d'aquests projectes educatius.

B) Autonomia de centres

1. Cal proporcionar marges de maniobra amplis perquè els centres puguin confeccionar des del centre un currículum realment propi i diferencial
2. Impulsar acords entre l'Administració i els centres docents per tal de desenvolupar projectes globals de centre
3. Capacitar els equips directius amb formació específica prèvia i formació continuada després dels processos de selecció i elecció. Fixar mesures per aconseguir equips directius més estables i amb capacitat per liderar projectes pedagògics duradors
4. Orientar l'exercici de la Inspecció al grau d'autonomia o acord de servei educatiu de cada centre
5. Elaborar plans d'actuació propis arrelats a l'entorn i context cultural, amb continuïtat en el temps i en complicitat amb les grans fites establertes pel sistema educatiu
6. Donar a conèixer les propostes educatives de cada centre. La comunitat educativa té dret a conèixer els plans, programes, projectes, ajuts,... a l'hora de triar el centre per als seus fills o el seu centre de treball
7. Potenciar la participació i coresponsabilitat de tota la comunitat educativa en els òrgans que el mateix centre estimi adequats
8. L'equip directiu ha d'impulsar la cultura avaluativa tant en el sentit d'autoavaluació interna com en el de participació en l'avaluació externa.
9. Els òrgans unipersonals de gestió han de conèixer l'entorn en el qual exerceixen les seves funcions directives tot participant en les xarxes municipals de centres i entitats educatives i socials.
10. Poder decidir sobre la compra de mobiliari, equipaments, manteniment d'edificis, instal·lacions i equipaments; assegurances complementàries, com també gestionar les hores assignades de serveis educatius (formació, EAP, etc.)
11. Apropar l'administració a la realitat dels centres, allunyar-se de models centralitzats i descontextualitzats i promoure formes d'organització de zona o municipi que coordinin i donin suport a l'acció dels centres i el seu compromís en un territori concret, per reduir la burocràcia i descentralitzar la gestió.
12. La normativa ha de fer possible que els centres i l'administració educativa puguin realitzar intervencions diferenciades d'acord amb la diversitat de la realitat educativa.
13. El nombre i definició dels càrrecs i les condicions de cos o situació administrativa per accedir-hi no han d'estar sotmesos a una normativa restrictiva.
14. Cal que l'Administració, mitjançant la Inspecció, faciliti i doni suport a la innovació curricular.

- 15.** L'assignació global de recursos ha de ser equitativa, transparent i s'ha d'establir a partir d'indicadors objectius. S'ha d'adequar a la realitat contextualitzada del centre i conseqüència del seu projecte educatiu i del grau d'acompliment d'aquest, passat el període establert per fer-ne l'avaluació.
- 16.** Fixar mesures per estabilitzar el professorat i els equips directius d'acord amb els perfils i els projectes de centre, tenint en compte el seu compromís amb el centre i l'avaluació del treball desenvolupat.
- 17.** Iniciar processos que afavoreixin la flexibilitat dels llocs de treball docents, com també impulsar noves formes de contractació del personal.
- 18.** Afavorir una cultura organitzativa i professional que permeti trencar amb l'organització uniforme i rígida i possibiliti models propis d'organització. Una cultura en què s'entengui que l'equitat, l'eficàcia, l'excel·lència del servei i l'eficiència són objectius de la gestió dels recursos públics.
- 19.** Iniciar processos d'adscripció de professorat dins dels centres educatius en els quals intervinguin els òrgans de govern en la definició dels perfils professionals necessaris per desenvolupar els projectes compromesos.
- 20.** Obrir la possibilitat d'obtenir recursos addicionals a través de la prestació de serveis diferents a la formació reglada (cursos de formació continua, etc.), les donacions, la venda de mobiliari i d'equipaments antiquats, el voluntariat, etc. i alhora preveure una discriminació positiva envers els centres amb més mancances.
- 21.** Els centres haurien de participar en l'avaluació del professorat prenent com a referent la responsabilitat i la dedicació; aquesta ha de formar part de la "carrera professional" i comportar millores retributives o d'altra naturalesa.
- 22.** El centre ha de retre comptes del nivell d'assoliment dels seus objectius, de les estratègies emprades i de l'ús dels recursos públics a la societat en general i a la comunitat educativa en particular fent repercutir els resultats en l'avaluació del professorat implicat.

C) Igualtat d'oportunitats i llibertat d'ensenyament en el marc del servei públic educatiu

1. L'administració educativa i les administracions locals, com a titulars dels centres públics, i les titularitats dels centres privats implicats en la prestació del servei públic educatiu, es comprometen perquè el caràcter específic de cada centre garanteixi que la seva acció educativa sigui vàlida per a qualsevol família i alumne o alumna.
2. El Govern, els titulars dels centres privats que presten el servei públic educatiu i els agents socials han d'assolir els acords necessaris per implementar-ne la gratuïtat efectiva dels ensenyaments de caràcter preceptiu. El Govern i els agents socials han d'arribar als acords necessaris per establir, a l'educació bàsica, un marc horari escolar equivalent en tots els centres que presten el servei educatiu públic. En l'educació primària, la prestació del servei públic educatiu es referirà a les 30 hores setmanals en tots els centres que el prestin.
3. Els centres que presten el servei públic educatiu han d'adequar-ne l'acció educativa per atendre la diversitat i promoure la inclusió. Per aconseguir-ho, les direccions i titularitats dels centres, d'acord amb les orientacions de l'administració, podran establir-hi uns objectius específics. L'administració ha de garantir el suport als objectius delimitats prèviament, mitjançant un contracte-programa plurianual, tant amb els centres de titularitat pública com privada. El grau d'assoliment dels objectius servirà com a base per a concretar de contractes-programa futurs.
4. El Govern establirà amb cadascun dels centres educatius de titularitat privada que hagin de prestar el servei públic educatiu, el concert econòmic. El concert no és un dret del centre privat, sinó un instrument de què disposa l'Administració, en un marc de planificació de l'oferta educativa. S'ha d'entendre aquest concert com un mitjà que assisteix totes les persones d'una determinada franja d'edat per garantir la igualtat d'oportunitats i la gratuïtat en l'exercici del dret individual a l'educació en un context de llibertat d'ensenyament i en un país, Catalunya, on hi ha una tradició arrelada de diversitat d'ofertes educatives.
5. El concert s'ha d'adequar a la realitat diversa dels centres. En qualsevol cas, l'import dels mòduls s'atindrà a les despeses de funcionament i despeses generades pel personal no docent, i també a la imputació d'altres despeses rellevants per a l'acció docent del centre que es determinaran en el seu moment. A aquest efecte, es promouran i, en l'àmbit de les competències pròpies, s'impulsaran les modificacions de la regulació pertinents.
6. El concert per a la prestació del servei públic educatiu es subscriurà amb entitats sense ànim de lucre. El concert prioritzarà els centres que tinguin una voluntat social clara i aquells que promoguin prioritàriament l'assoliment dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de qualitat.
7. El Govern garantirà l'assignació de recursos humans i materials adients a cada centre de titularitat pública segons les seves necessitats específiques perquè puguin prestar el servei públic educatiu en el marc de l'autonomia de gestió i responsabilitats que es defineixi en el seu moment.

8. Les plantilles i les condicions laborals del personal docent en els centres privats concertats es modificaran gradualment per assolir l'equiparació de condicions laborals amb les que siguin vigents per al professorat dels centres públics.
9. L'Administració flexibilitzarà les orientacions curriculars en els decrets que hauran de desenvolupar les lleis educatives. L'objectiu d'aquesta flexibilització és facilitar als centres *l'atenció educativa integradora i no discriminatòria*, que resulti adient als alumnes amb necessitats educatives específiques.
10. L'Administració buscarà l'acord amb els agents de la comunitat educativa i amb els agents socials per modificar la regulació de l'organització dels centres públics i dels procediments de provisió dels seus llocs de treball, amb la finalitat d'augmentar el compromís del centre amb l'entorn, l'adequació de la seva acció educativa amb les expectatives de les famílies, i l'especificitat del seu projecte educatiu.
11. En l'exercici de les seves obligacions en matèria de planificació de l'oferta educativa, i amb l'objectiu de satisfer de la millor manera possible les necessitats de cada territori en la matèria i la demanda social de places escolars, l'Administració escoltarà els diversos agents socials i, molt especialment, tindrà en compte l'existència i les possibilitats d'oferta de tots els centres, independentment de la seva titularitat, que estan integrats en la prestació del servei públic educatiu.
12. L'Administració educativa elaborarà un mapa per a l'actualització permanent del servei públic educatiu a Catalunya i valorarà especialment el grau de cobertura de les necessitats educatives existents en el territori. El resultat d'aquesta avaluació ha de ser la base de la planificació de l'oferta educativa.
13. L'Administració i les entitats titulars dels centres es comprometen a revisar els models actuals de serveis educatius (EAP, CRP, ...) amb l'objectiu d'assolir un nou model que integri els actuals serveis i que asseguri la igualtat d'oportunitats en l'accés a aquests a través de tots els centres que presten el servei públic educatiu.
14. El Departament d'Educació, les entitats municipalistes i les que agrupen les titularitats dels centres privats concertats i altres entitats d'iniciativa social, es comprometen a impulsar plans d'entorn o mecanismes equivalents que, a banda de les finalitats específiques que puguin tenir en cada cas, contribueixin a fer efectiva la igualtat d'oportunitats dels alumnes en l'accés a les activitats educatives que s'organitzen des de l'escola fora de l'horari lectiu. Entre altres aspectes, aquests *plans d'entorn* haurien de prendre en consideració prioritàriament els aspectes següents: *a)* l'obertura progressiva dels centres educatius fora de l'horari escolar; *b)* l'oferta d'aquest tipus d'activitats en un marc supraescolar (per exemple el barri) i amb la participació d'altres associacions culturals i educatives sense finalitat de lucre, i *c)* la creació d'un sistema de beques per facilitar la participació d'aquestes activitats de nois i noies de famílies amb una situació econòmica desfavorida.
15. El Govern encarregarà un estudi econòmic per determinar els costos estàndards del sosteniment dels centres educatius finançats amb fons públics. Les conclusions d'aquest estudi hauran de servir de marc de referència per establir dels mòduls dels concerts educatius.

- 16.** El Govern incrementarà progressivament els recursos econòmics destinats a l'educació, amb l'objectiu d'assolir una convergència amb l'esforç de finançament públic que realitzen de mitjana els països del nostre entorn. Amb aquest objectiu el Govern elaborarà una memòria econòmica dels costos de la implementació del servei públic educatiu, amb una previsió de calendari per a la seva aplicació, la qual, a la vista de l'esforç econòmic que pressuposa, s'haurà de dur a terme amb un període transitori segons que ho permetin les disponibilitats pressupostàries.
- 17.** En resum, el servei públic educatiu comportarà per a tots els centres que en formin part, independentment i respectant la seva titularitat, rebre un tracte de l'Administració equiparable entre tots ells, tant a efectes de suport financer com de planificació, i per tant també de control i avaluació. La responsabilitat última en el funcionament i els resultats del servei públic educatiu en el seu conjunt –no així de cadascun dels centres de titularitat privada que la integren– és dels poders públics. En cap cas això pot ser interpretat com una excusa harmonitzadora o homogeneitzadora de l'acció de l'Administració vers els centres educatius.

D) Família i educació

1. Establiment d'un protocol d'acollida per a les famílies que s'incorporen al Centre amb la finalitat d'arribar a un pacte de coresponsabilitat
2. Fixar hores no lectives per a l'acció tutorial amb les famílies.
3. Promoure la regulació de permisos laborals per als pares i mares treballadors per tal de fer possible l'intercanvi educatiu entre les famílies i el professorat.
4. Afavorir, tant com es pugui, especialment en els centres de nova construcció, la unificació de centres de primària i secundària per facilitar a les famílies un projecte educatiu coherent per els seus fills i filles.
5. Promoure que les activitats i serveis fora de l'horari lectiu siguin coherents amb els projectes educatius dels centres i amb els dels municipis.
6. Reconèixer el paper de les AMPA com a associacions d'utilitat pública amb la introducció de mesures fiscals que facilitin la seva tasca.
7. Promoure la formació conjunta de professorat i famílies per augmentar la consciència de coresponsabilitat.
8. Redefinir les funcions del CEC i el paper de la direcció del Centre pel que fa a la gestió, el control i l'avaluació del Centre.
9. Programar la sisena hora per a activitats de reforç i aprofundiment en tots els centres públics.
10. Oferir el servei d'acollida de matí, i les activitats educatives de tarda en tots els centres públics, amb copagament de les famílies segons recursos, les administracions públiques i les empreses on els membres de les famílies treballin.
11. Obrir els centres educatius a l'alumnat, de primer de setembre a 30 de juny, i considerar el mes de juliol com a període preferent d'activitats socioeducatives no lectives.
12. Transformar els consells escolars en consells educatius, de manera que s'incorpori una representació del diferents agents educatius implicats i s'afavoreixi el reconeixement del temps lliure infantil i juvenil com a espai educatiu.

E) Coresponsabilitat dels ajuntaments amb l'educació

1. Cal remarcar fortament la necessitat d'un finançament suficient del compromís local amb la política educativa i la conveniència de canalitzar tot el finançament de finalitat educativa i execució local procedent de qualsevol font que arribi al territori corresponent.
2. Cal insistir en el possible paper de força comarques de Catalunya com a zones educatives i evitar creacions artificioses mentre puguin adaptar-se a espais administratius consolidats.
3. Determinats capítols de despesa corrent haurien de ser tractats pel que fa al seu finançament de manera específica, com ara les escoles d'adults i de música.
4. Cal posar atenció a la insuficient o nul·la referència que fa el text a les escoles d'idiomes –que són objecte de tractes desiguals segons poblacions–, d'educació especial i conservatoris de música; pel que fa a ensenyaments de règim especial d'esports, el Departament i els ajuntaments concorren en la planificació d'aquests ensenyaments i en la relació dels centres amb l'entorn esportiu de l'àmbit geogràfic.
5. Es recomana, pel que fa al professorat de les escoles d'adults, establir un procés de negociació.
6. El Consell Escolar Municipal i els centres haurien de participar en l'adaptació a l'entorn de l'ordenació acadèmica i curricular.
7. Es recomana que en l'elaboració de la normativa del Departament d'Educació s'introdueixin elements de flexibilitat que afavoreixin la descentralització en la presa de decisions de caràcter educatiu per les administracions locals i els centres docents.
8. Les dues administracions, departament i locals, haurien de concórrer a establir estratègies per possibilitar una escolarització fins als 18 anys per mitjà del batxillerat o la formació professional específica.
9. Els departaments d'Educació, Treball i Indústria i Agricultura, Ramaderia i Pesca i els ajuntaments haurien de concórrer en el desplegament de programes adequats a les necessitats dels participants i a les demandes de l'àmbit empresarial per tal de facilitar la transició a la vida activa.
10. El Departament hauria de participar i concórrer amb els ajuntaments en l'aportació de recursos per tal de garantir el desenvolupament dels programes de coneixement entre els centres i el seu entorn.
11. Les entitats locals haurien de promoure l'elaboració de projectes educatius de ciutat o territori i el Departament d'Educació s'hauria d'implicar en el seu funcionament.

12. Els ajuntaments haurien d'afavorir l'autonomia dels centres educatius tendint a coresponsabilitzar-los de la gestió autònoma dels recursos.
13. Els programes educatius dels municipis haurien de formar part de programes integrats, vinculats, quan calgui, a la formació permanent, i les administracions haurien de promoure la participació dels centres per presentar una oferta educativa coherent.
14. La descentralització que suposa la coresponsabilitat municipal en educació s'hauria de regir, com qualsevol descentralització ben feta, pel principi de simplificació administrativa: el que passa a fer un nivell administratiu ho deixa de fer l'altre. Amb tot, les abundants competències compartides sota els conceptes de "concurrència", "participació", "cooperació", "cogestió" i altres obliguen a insistir en la disposició relacional de confiança mútua però també, eventualment, a preveure mecanismes d'arbitratge de conflictes possibles o d'establiment definit de preeminències funcionals en cas de manca d'entesa. La coresponsabilitat no s'ha d'entendre com el resultat de la suma de la decisió –del Departament– i de l'execució –municipal–, sinó com una codecisió realment conjunta. En ciutats mitjanes i grans caldria pensar en la creació d'òrgans formals de gestió compartida.
15. Cal implicar tots els agents educatius de cada territori –sigui municipi, districte d'un municipi o zona escolar– en els consells escolars de l'àmbit corresponent i potenciar els consells perquè esdevinguin veritables interlocutors vàlids del corresponent àmbit educatiu territorial.
16. Cal reforçar el caràcter obert de les instal·lacions escolars com a espai d'utilització de la comunitat de cada territori i establir una normativa general que determini els drets i deures de cada agent davant de l'ús social dels espais escolars i que contempli com es durà a terme el seguiment d'aquest ús.
17. Cal remarcar que l'expectativa de coresponsabilitat per part de molts ajuntaments pot situar-se clarament per sobre de la que es recull en el text; i, tot i que el caràcter gradual del procés es considera un principi inspirador de la proposta, s'hauria de fer més explícit que la gradualitat no és, només, per arribar a les competències establertes al text sinó més aviat que la totalitat de les responsabilitats municipals formulades en el text són la primera etapa o punt de partida d'un camí de progressiva i més plena municipalització de l'educació a Catalunya.